

højtærede Finansminister, blevet temmelig klart, at den foreslaaede Forhøjelse af Summen i den bestaaende Lovs § 2, fra 2 til 4 Millioner, ikke vil være tilstrækkelig, idet der allerede er fremkommet saa mange Ansøgninger, at disse næsten ville naa op til 4 Mill. Kr., ligesom det vides, at der paa adskillige Steder omkring i Landet, ikke mindst omkring ved vore Købstæder, er en Bevægelse oppe for at nyde godt af denne Lov. Udvalgets Flertal har derfor ment, at det vilde være rigtigt at foreslaa, at denne Sum af 2 Mill., som Lovforslaget vilde forhøje det til Disposition værende Beløb med, blev forhøjet til 3 Mill., og har stillet Ændringsforslag i den Retning. Endvidere har Flertallet og nogle andre Medlemmer af Udvalget haft den Opfattelse, at det ikke var ønskeligt, at Lovens territoriale Omraade blev begrænset saa skarpt, som Tilfældet har været fra Finansministerens Side, idet man har ment, at det vilde være meget heldigt, om denne Lov kunde udstrække sine Virkninger ogsaa til Omraader af Landet, der maaske, naar man vilde se meget strengt derpaa, ikke kunde siges at ligge i Kjøbenhavns eller Købstædernes Nærhed. Man har ment, at det vilde være heldigt, om denne Lov kunde komme til Anvendelse overalt, hvor der var en stor Arbejderbefolkning samlet, eller rettere sagt, en stor Samling af Smaakaarsfolk samlet, som trængte til saadanne Boliger, saa at Loven kunde komme til Anvendelse uden Hensyn til, om det var i Nærheden af Kjøbenhavn eller i Nærheden af en Købstad, og i den Anledning er der ligeledes stillet et Ændringsforslag. Jeg tillader mig at anbefale de af Flertallet stillede Ændringsforslag til det høje Tings Vedtagelse.

Holm: Det foreliggende Lovforslag er en Fortsættelse af Lovene af 1887 og 1898, der omhandle de samme Forhold. Begge disse tidligere Love maa imidlertid, saa vidt jeg kan se, foreløbig opfattes som Forsøg. Man har ikke den Gang, da man vedtog disse Love, bundet sig til, at Staten skulde forøge Laanene til Arbejderboliger i samme Omfang, som Begæret efter disse Laan voksede, og endnu mindre har man bunden sig til, at man bestandig skulde give Laanene paa samme Vilkaar, som blev fastsatte den Gang. Under de Renteforhold, som raadede ved de to foregaaende Loves Vedtagelse, kunde det jo være ganske naturligt fra Statens Side at sætte Renten til 3 pCt. af disse Laan. Men det vilde dog være ganske unaturligt at slaa fast,

at Renten altid skulde være den samme, ogsaa under forandrede Renteforhold. Og saaledes som Rentefoden er for Tiden, er der jo intet Spørgsmaal om, at Udsigten til at kunne faa Laan til Arbejderboliger til 3 pCt. vil fremkalde et stærkt stigende Begær efter saadanne Laan. Hvis man da erkender, saaledes som det forekommer mig, at det erede Flertal vil erkende, at Staten efterhaanden skal forøge Laanesummen i Forhold til det stigende Begær, vil man ganske sikkert kunne komme meget vidt med denne Sag. Der vil jo blive Trang til overmaade mange Arbejderboliger i Tidens Løb, de fleste Boliger her i Landet ere jo, naar det kommer til Stykket, Arbejderboliger. Lidt efter lidt vil Staten kunne faa bunden en ganske overordentlig stor Kapital heri, hvis man vil gaa videre. Jeg vil ikke udtale mig om, hvorvidt man i Fremtiden skal gaa videre ad denne Vej. Selve Formaålet er jo godt og smukt, selv om det ikke skal være Staten, der skal løse denne Opgave. Men vil man gaa videre, forekommer det mig, at det vilde være ganske naturligt, om man overvejede Sagen anderledes omhyggeligt. Man maatte da ganske vist overveje baade Betingelserne og Renten en hel Del nøjere, inden man gik ind paa det Princip, som det forekommer mig, at Flertallet nu vil slaa fast: at man skal gaa videre, saa snart Laanbegæringerne vokse, ja endogsaa inden de endnu ere voksede til det Beløb, der er Tale om. Ja, naar man blot formoder, at Laanbegæringerne ville vokse, skal man forøge Beløbet. Mine Meningsfæller og jeg have kunnet gaa med til Forslaget, som det oprindeligt blev indbragt, med et Beløb af 4 Millioner Kr. til dette Formaal, og det have vi kunnet gøre af to Grunde. For det første, fordi disse 4 Millioner Kr. i Virkeligheden var det Beløb, som Loven af 1898 stillede til Regeringens Raadighed. Det var ganske vist til to forskellige Formaal; i § 1 blev der stillet 2 Millioner Kr. til Raadighed for Ombygning af usunde Bydele i Kjøbenhavn, og ved § 2 blev der stillet 2 Millioner Kr. til Raadighed til Laan til Arbejderboliger. Men det har nu vist sig, at ligesom der efter Loven af 1887 slet ikke blev Brug for de 3 Millioner Kr., som den Gang vare bestemte til Ombygning af usunde Bydele, saaledes er der heller ikke blevet Brug for de 2 Millioner, som i Loven af 1898 stilledes til Raadighed for det samme Formaal. Vi have derfor ment, at man ikke overskred Grænsen for, hvad Staten en Gang havde bestemt at anvende til disse beslægtede Formaal,